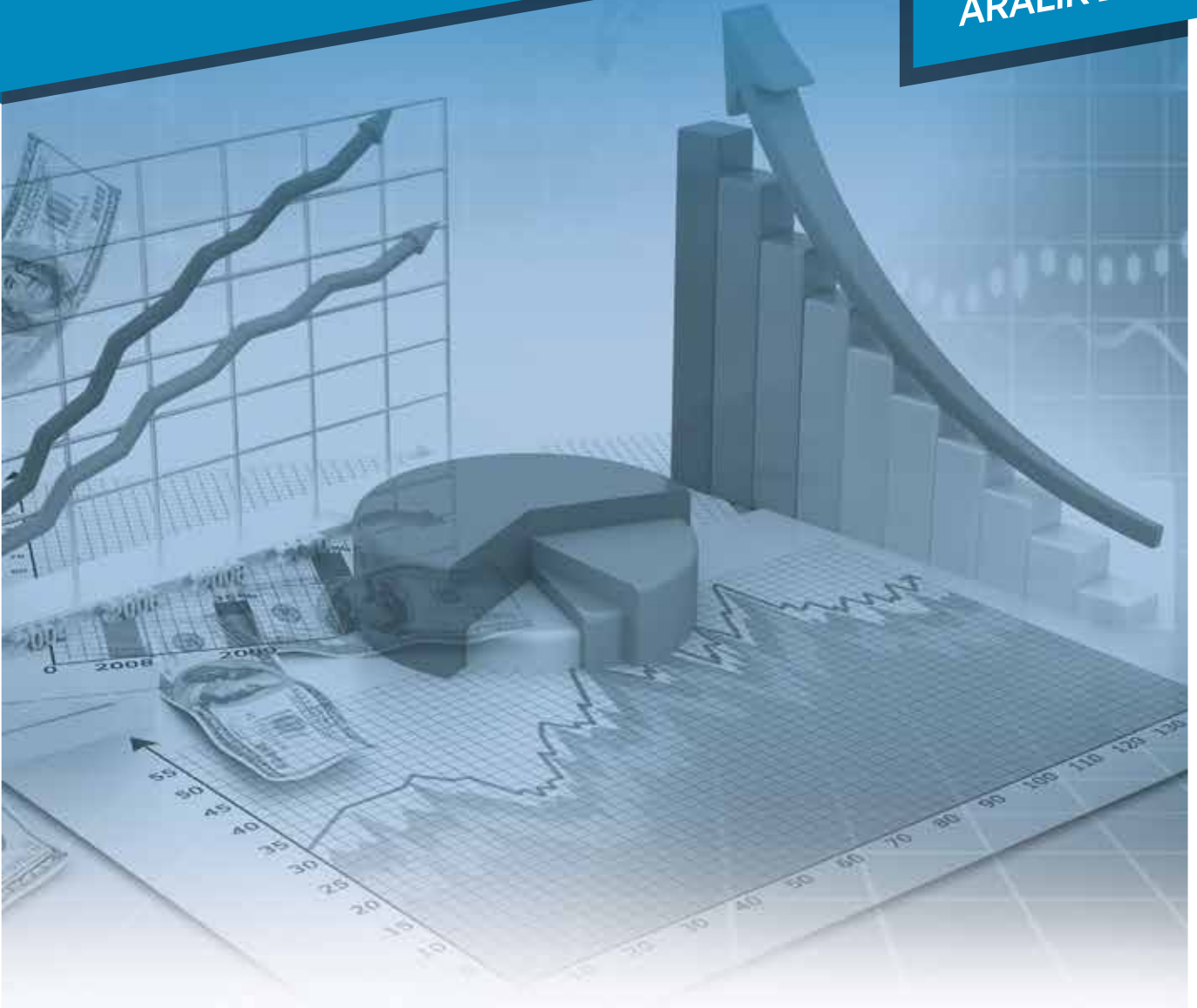

EKONOMİ GÖSTERGELERİ

ARALIK 2017

BEBKA

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

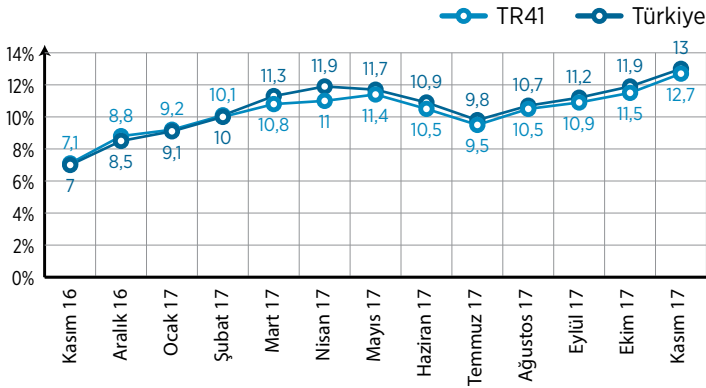

Ekonomi Göstergeleri Bülteni
2017-12

www.bebka.org.tr

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

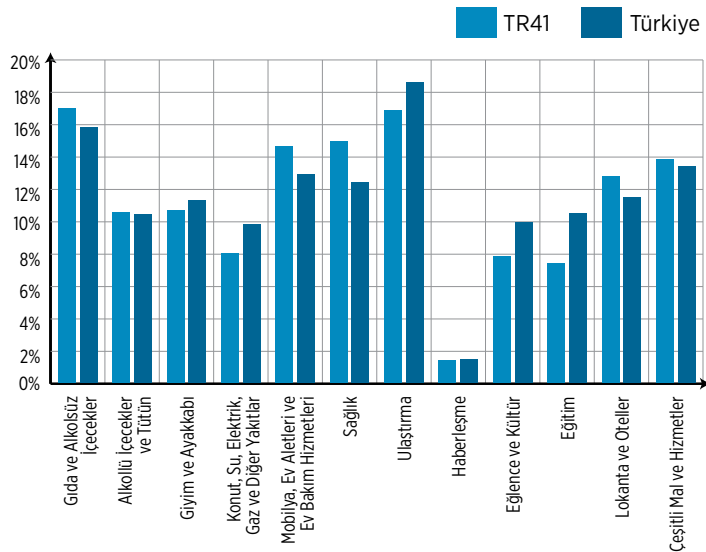
➤ TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ (TÜFE)

2017 yılı Kasım ayında 2003 Temel Yıllık Tüketici Fiyatları Endeksi bir önceki aya göre ülke genelinde %1,49, TR41 Bölgesinde ise %1,68 artış yaşamıştır.

Ülke geneli yıllık en fazla artış %18,56 ile ulaştırma grubunda gerçekleşti. TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre gıda ve alkolsüz içecekler %15,78, çeşitli mal ve hizmetler %13,39, ev eşyası %12,85 ve sağlık %12,38 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama gruplarıdır.

➤ TÜFE ANA HARCAMA GRUPLARI

TR41 Bölgesinde ana harcama gruplarında bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış %16,93 ile gıda ve alkolsüz içecekler grubunda gerçekleşti

TR41 Bölgesinde endekste yer alan diğer gruplardan ulaştırmada %16,86, sağlıkta %14,89, ev eşyasında %14,62, çeşitli mal ve hizmetler grubunda %13,80, lokanta ve oteller grubunda %12,76, giyim ve ayakkabıda %10,67, alkollü içecekler ve tütünde %10,52, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar grubunda 7,97, eğlence ve kültürde %7,80, eğitimde %7,37, haberleşmede %1,37 artış yaşandı.

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2017

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

TÜRKİYE GENELİ

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi
aylık %2,02 arttı

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Kasım 2017

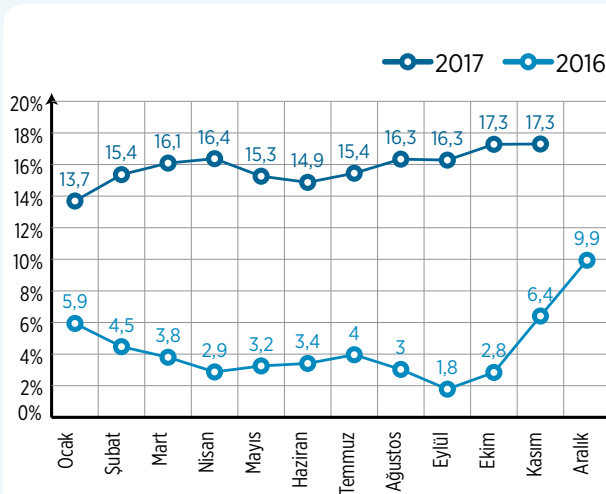
Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2017 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %2,02, bir önceki yılın Aralık ayına göre %13,91 bir önceki yılın aynı ayına göre %17,30 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,38 artış gösterdi.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları (2003=100), Kasım 2017

SEKTÖRLER (NACE REV.2)	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN ARALIK AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN AYNI AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ON İKİ AYLIK ORTALAMALARA GÖRE DEĞİŞİM (%)
Yİ-ÜFE	312,21	2,02	13,91	17,30	15,38
B-Madencilik ve Taşocakçılığı	409,45	2,70	13,95	13,67	13,57
C-İmalat Sanayi	318,17	2,41	15,10	18,86	17,16
D-Elektrik, Gaz	205,97	-3,73	-1,24	0,09	-3,96
E-Su temini	302,51	0,93	10,99	11,59	10,59

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Ana Sanayi Grupları ve Değişim Oranları (2003=100), Kasım 2017

ANA SANAYİ GRUPLARI	Yurt İçi ÜFE	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN ARALIK AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN AYNI AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ON İKİ AYLIK ORTALAMALARA GÖRE DEĞİŞİM (%)
Yurt İçi ÜFE	312,21	312,21	2,02	13,91	17,30	15,38
Ara mali	336,15	336,15	3,02	18,62	23,43	20,76
Dayanıklı Tüketim Mali	237,28	237,28	2,13	15,37	15,54	13,76
Dayanısız Tüketim Mali	267,38	267,38	0,21	7,13	8,58	9,34
Enerji	363,41	363,41	1,22	9,26	14,79	11,88
Sermaye Mali	273,47	273,47	2,87	15,92	18,36	14,48

Aylık en fazla artış kok ve rafine petrol ürünlerinde gerçekleşti.

Aylık en fazla artış kok ve rafine petrol ürünlerinde gerçekleşti. Bir önceki aya göre en fazla artış; %11,72 ile kok ve rafine petrol ürünleri, %8,12 ile ham petrol ve doğal gaz, %4,67 ile ana metallerde gerçekleşti. Buna karşılık elektrik, gaz üretim ve dağıtım %3,73 ve diğer ulaşım araçları %0,08 ile bir ay önceye göre endekslerin en fazla düştüğü alt sektörler oldu.

Ana sanayi gruplarında aylık en fazla artış ara mallarında gerçekleşti.

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2017 yılı Kasım ayında aylık ve yıllık en fazla artış ara mallarında gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2017

İHRACAT GÖSTERGELERİ

➤ İHRACAT (ABD DOLARI, Kanuni Merkez Bazında*)

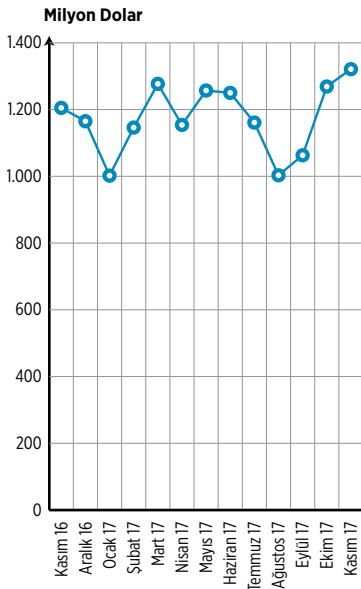
	KASIM 2017	OCAK-KASIM 2017	OCAK-KASIM 2016	DÖNEMSEL ARTIŞ-AZALIŞ (%)
Bursa	1.321.248.000	12.907.021.000	11.793.282.000	9 %
Eskişehir	83.743.000	795.834.000	778.336.000	2 %
Bilecik	10.407.000	102.389.000	87.657.000	17 %

Not: Rakamlar yaklaşık değerlerdir.

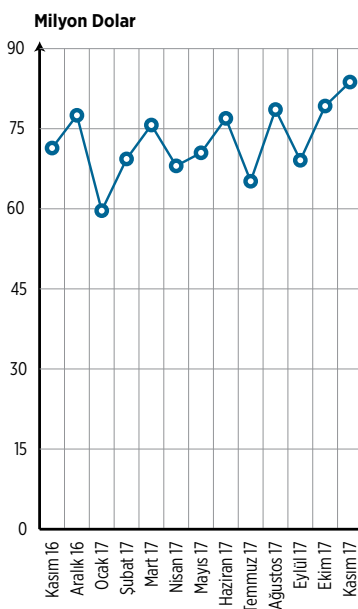
TR41 Bölgesi illerinden Bursa'da 2017 yılı Kasım ayında 1,320 milyar doları aşan bir ihracat gerçekleştirilmiştir. 2016 yılı ile kıyaslandığında 2017 yılında aynı dönemde Bursa'dan yapılan toplam ihracatta yaklaşık %9'luk bir artış yaşanmıştır. Yine ilgili dönem kıyaslandığında, Eskişehir ihracatında da %2 dolaylarında bir artış görülmekte-

dir. Göreceli olarak Bursa ve Eskişehir illerine göre daha az ihracata sahip olan Bilecik'te ise, 2017 yılının Kasım ayında ihracat 10 milyon doları aşan bir değere sahip olmuştur. 2016 yılı ile kıyaslandığında, Bilecik'te Ocak-Kasım döneminde %17'lik bir artış yaşandığı ortaya çıkmaktadır.

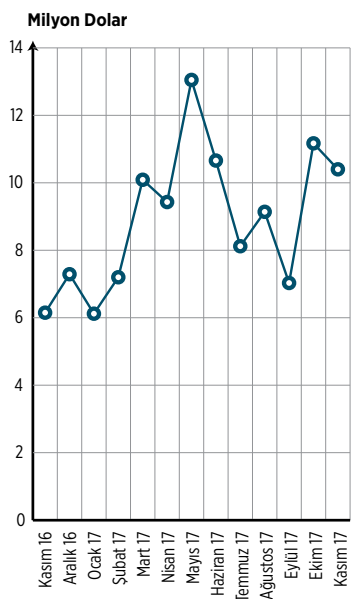
➤ BURSA

➤ ESKİŞEHİR

➤ BİLECİK

*Kanuni Merkez: Vergiye tabi kurumların esas nizamname veya mukavelenemelerinde veya teşkilat kanunlarında gösterilen merkezdir.

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2017

İHRACAT GÖSTERGELERİ

2017 yılı Ocak - Kasım döneminde TR41 Bölgesinde en fazla ihracat yapılan 5 ülke arasında Almanya, İtalya ve Fransa önde gelmektedir.

➤ ÜLKELER BAZINDA İHRACAT

➤ BURSA

OCAK - KASIM 2017	
Almanya	1.886.543.000 \$
İtalya	1.766.991.000 \$
Fransa	1.273.181.000 \$
İspanya	794.733.000 \$
ABD	734.406.000 \$

OCAK - KASIM 2016	
Almanya	1.821.377.000 \$
İtalya	1.621.658.000 \$
Fransa	1.257.644.000 \$
ABD	688.463.000 \$
İspanya	686.770.000 \$

➤ ESKİŞEHİR

OCAK - KASIM 2017	
ABD	257.403.000 \$
Almanya	84.767.000 \$
Fransa	67.827.000 \$
Avusturya	32.027.000 \$
Romanya	27.776.000 \$

OCAK - KASIM 2016	
ABD	243.483.000 \$
Almanya	82.939.000 \$
Fransa	66.805.000 \$
Avusturya	34.932.000 \$
Romanya	28.802.000 \$

➤ BİLECİK

OCAK - KASIM 2017	
Çin	18.093.000 \$
Birleşik Krallık	10.727.000 \$
Romanya	10.043.000 \$
Finlandiya	5.860.000 \$
İtalya	5.443.000 \$

OCAK - KASIM 2016	
Birleşik Krallık	10.140.000 \$
Çin	9.437.000 \$
Romanya	7.093.000 \$
İtalya	5.646.000 \$
Filipinler	5.312.000 \$

Bu dönemde, bir önceki yıla göre Bursa ilinden Almanya, İtalya, Fransa, İspanya ve ABD'ye yapılan ihracat miktarlarında artışlar yaşanmıştır. Eskişehir ilinde de 2017 yılının Ocak-Kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre ABD, Almanya ve Fransa'ya ihracatın arttığı gö-

rülmekle birlikte Avusturya ve Romanya'ya yapılan ihracatta azalışlar yaşanmıştır. Bilecik ilinin ihracat rakamları incelendiğinde ise özellikle Çin ve Romanya'ya olan ihracat miktarlarında il genelinde geçen yılın aynı dönemine göre önemli artışlar yaşandığı görülmektedir.

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2017

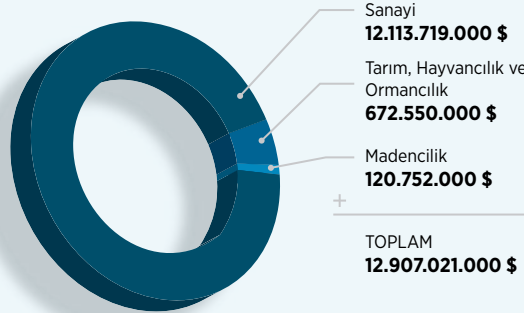
İHRACAT GÖSTERGELERİ

2017 OCAK - KASIM

BURSA

Bursa'dan yapılan ihracatın %94'ünü sanayi sektörü oluşturmaktadır.

Tarım, hayvancılık ve ormancılık ürünleri ihracatı toplam ihracatın %5 dolayındadır. Madencilik sektöründen yapılan ihracat ise %1 düzeyinde pay almaktadır.

İhracatta İlk 10 Sektör (\$)

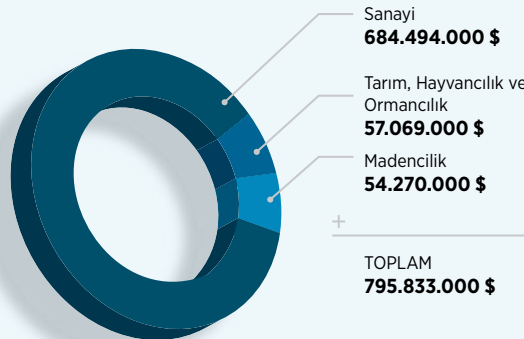
Otomotiv Endüstrisi	8.173.803.000
Tekstil ve Hammaddeleri	899.266.000
Çelik	692.345.000
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	594.340.000
Makine ve Aksamları	580.384.000
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri	391.200.000
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	387.510.000
Demir ve Demir Dışı Metaller	313.369.000
İklimlendirme Sanayii	243.489.000
Elektrik, Elektronik ve Hizmet	144.238.000

Not: Rakamlar yaklaşık değerlerdir.

ESKİŞEHİR

Sanayi sektörü Eskişehir'de toplam ihracatın %86'sını oluşturmaktadır.

Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektöründe bu oran %7 olarak gerçekleşmiş iken madencilik sektörüne ait olan ihracat da toplam ihracatın yine %7'si dolaylarındadır.

İhracatta İlk 10 Sektör (\$)

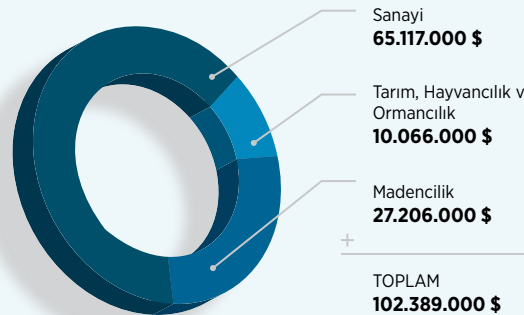
Savunma ve Havacılık Sanayii	280.758.000
Demir ve Demir Dışı Metaller	79.250.000
Makine ve Aksamları	66.092.000
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	59.462.000
Madencilik Ürünleri	54.270.000
Çimento, Cam, Seramik ve Top. Ür.	49.729.000
İklimlendirme Sanayii	39.841.000
Elektrik, Elektronik ve Hizmet	36.915.000
Hububat, Bakliyat, Yağlı Toh. ve Mam.	36.134.000
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	29.920.000

Not: Rakamlar yaklaşık değerlerdir.

BİLECİK

%63'lük pay ile sanayi sektörü Bilecik ilinde ön plana çıkmaktadır.

Bilecik ilinde %63'lük ihracat payına sahip olan sanayi sektörünü %27 ile madencilik sektörü takip etmektedir. Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektöründen bu dönemde yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı da %10 dolaylarındadır.

İhracatta İlk 10 Sektör (\$)

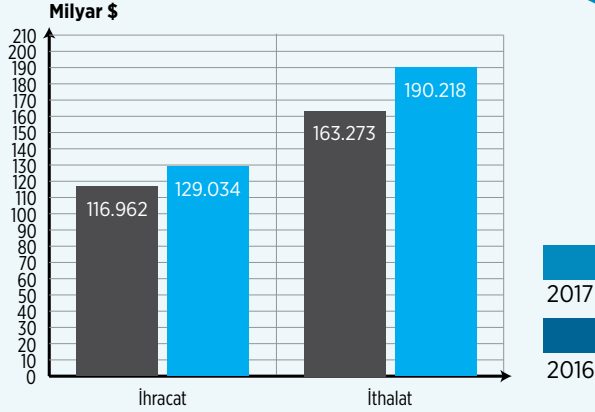
Demir ve Demir Dışı Metaller	33.935.000
Çimento Cam Seramik ve Top. Ür.	28.713.000
Madencilik Ürünleri	27.206.000
Hububat, Bakliyat, Yağlı Toh. ve Mam.	8.399.000
Makine ve Aksamları	1.669.000
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	1.630.000
Tekstil ve Hammaddeleri	539.000
Çelik	127.000
Elektrik, Elektronik ve Hizmet	41.000
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri	36.000

Not: Rakamlar yaklaşık değerlerdir.

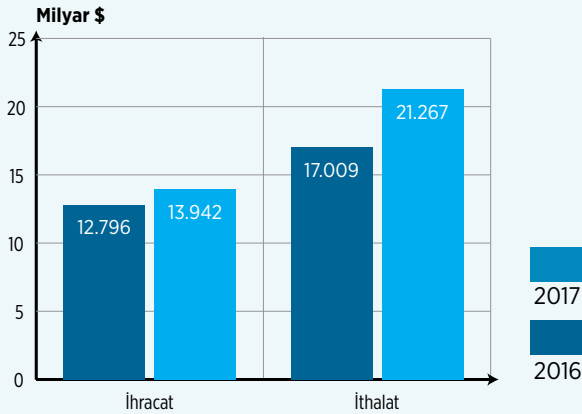
Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2017

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ

TÜRKİYE GENELİ Dış Ticaret, OCAK - EKİM

Dış Ticaret, EKİM

İhracat %9, ithalat %25 arttı
Dış ticaret açığı %73,9 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2017 yılı Ekim ayında, 2016 yılının aynı ayına göre %9 artarak 13 milyar 942 milyon dolar, ithalat %25 artarak 21 milyar 267 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ekim ayında dış ticaret açığı %73,9 artarak 7 milyar 324 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2016 Ekim ayında %75,2 iken, 2017 Ekim ayında %65,6'ya düştü.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ihracat %1,7 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2017 Ekim ayında bir önceki aya göre ihracat %1,7 arttı, ithalat %6,1 azaldı. Takvim et-

kilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2017 yılı Ekim ayında önceki yılın aynı ayına göre ihracat %7,9, ithalat %19,2 arttı.

AYLARA GÖRE DIŞ TİCARET, EKİM 2017 (MİLYON \$)

AYLAR	YIL	İHRACAT (FOB)		İTHALAT (CIF)		DIŞ TİCARET DENGESİ		İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI
		DEĞER	DEĞİŞİM (%)	DEĞER	DEĞİŞİM (%)	DEĞER	DEĞİŞİM (%)	
Ocak- Ekim	2016	116.962		163.273		-46.311		71,6
	2017	129.034	10,3	190.218	16,5	-61.184	32,1	67,8
Ekim	2016	12.796		17.009		-4.212		75,2
	2017	13.942	9,0	21.267	25,0	-7.324	73,9	65,6

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ

➤ Avrupa Birliği'ne ihracat %11,4 arttı

Avrupa Birliği'nin (AB-28) ihracattaki payı 2016 Ekim ayında %48,4 iken, 2017 Ekim ayında %49,5 oldu. AB'ye yapılan ihracat, 2016 yılının aynı ayına göre %11,4 artarak 6 milyar 900 milyon dolar olarak gerçekleşti.

➤ En fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Almanya'ya yapılan ihracat 2017 Ekim ayında 1 milyar 455 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 890 milyon dolar ile İngiltere, 771 milyon dolar ile ABD ve 746 milyon dolar ile İtalya takip etti.

➤ İthalatta ilk sırayı Çin aldı

Çin'den yapılan ithalat, 2017 yılı Ekim ayında 2 milyar 113 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla 2 milyar 33 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 793 milyon dolar ile Rusya ve 1 milyar 79 milyon dolar ile İtalya izledi.

➤ Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %3,9 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.3 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Ekim ayında ISIC Rev.3'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %93,1'dir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,9, orta yüksek teknoloji ürünlerin payı ise %36'dır.

➤ Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ithalatı içindeki payı %16,6 oldu

İmalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %82,3'tür. 2017 Ekim ayında yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %16,6, orta yüksek teknoloji ürünlerin payı ise %42,3'tür.

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürünleri Dış Ticaret, Ekim 2017 (Milyon ABD \$)

	EKİM				OCAK-EKİM			
	2016		2017		2016		2017	
	İHRACAT (FOB)							
	DEĞER	%	DEĞER	%	DEĞER	%	DEĞER	%
Toplam	18.888	100,0	12.977	100,0	110.045	100,0	121.284	100,0
Yüksek teknoloji ürünler	439	3,7	509	3,9	3.780	3,4	4.643	3,8
Orta yüksek teknoloji ürünler	3.937	33,1	4.675	36,0	36.020	32,7	41.456	34,2
Orta düşük teknoloji ürünler	3.288	27,7	3.383	26,1	31.482	28,6	34.756	28,7
Düşük teknoloji ürünler	4.224	35,5	4.410	34,0	38.762	35,2	40.429	33,3
	İTHALAT (CIF)							
	DEĞER	%	DEĞER	%	DEĞER	%	DEĞER	%
Toplam	14.527	100,0	17.505	100,0	137.937	100,0	155.239	100,0
Yüksek teknoloji ürünler	2.343	16,1	2.902	16,6	23.456	17,0	23.113	14,9
Orta yüksek teknoloji ürünler	6.339	43,6	7.403	42,3	62.015	45,0	63.779	41,1
Orta düşük teknoloji ürünler	4.035	27,8	5.313	30,4	34.801	25,2	50.723	32,7
Düşük teknoloji ürünler	1.809	12,5	1.888	10,8	17.665	12,8	17.625	11,4

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyecebilir. Teknoloji yoğunluğuna göre ürün grupları sınıflaması OECD tarafından ISIC Rev.3 sınıflaması baz alınarak hazırlanmıştır.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

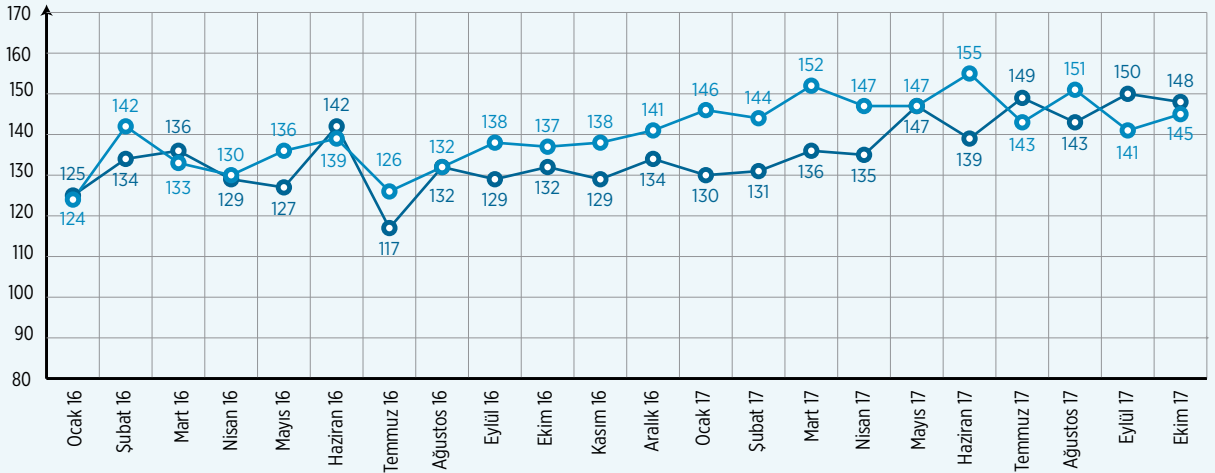
DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ

↘ Dış Ticaret Endeksleri, (2010=100), Ekim 2017

İhracat birim değer endeksi Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %2,9 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %6,4 azalırken, ham maddelerde (yakıt hariç) %2,7, yakıtlarda %14,2 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %3,8 arttı. İthalat birim değer endeksi Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %8 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %3,2 azalırken, ham maddelerde (yakıt hariç) %16,6, yakıtlarda %23 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %3,9 arttı.

İhracat birim değer endeksi %2,9 arttı
İthalat birim değer endeksi %8 arttı

Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Dış Ticaret Miktar Endeksleri (2010=100), Ekim 2017

İhracat miktar endeksi %5,8 arttı

İhracat miktar endeksi Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %5,8 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %14,8, ham maddelerde (yakıt hariç) %5, yakıtlarda %2,9 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %9,8 arttı.

İthalat miktar endeksi %15,7 arttı

İthalat miktar endeksi Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %15,7 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %28,6, ham maddelerde (yakıt hariç) %33,4, yakıtlarda %12,7 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %18,8 arttı.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ

➤ Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ihracat miktar endeksi %3,4 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2017 Eylül ayında 140,6 olan ihracat miktar endeksi %3,4 artarak, 2017 Ekim ayında 145,4 oldu. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2016 Ekim ayında 145,9 olan ihracat miktar endeksi %5,8 artarak, 2017 Ekim ayında 154,4 oldu.

➤ Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ithalat miktar endeksi %0,8 azaldı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2017 Eylül ayında 149,6 olan ithalat miktar endeksi %0,8 azalarak, 2017 Ekim ayında 148,4 oldu. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2016 Ekim ayında 131,8 olan ithalat miktar endeksi %12,6 artarak, 2017 Ekim ayında 148,5 oldu.

➤ Dış ticaret haddi 2017 yılı Ekim ayında 105,2 olarak gerçekleşti

Ihracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine bölünmesiyle hesaplanan ve 2016 yılı Ekim ayında 110,5 olarak elde edilmiş olan dış ticaret haddi, 5,3 puan azalarak, 2017 yılı Ekim ayında 105,2 oldu.

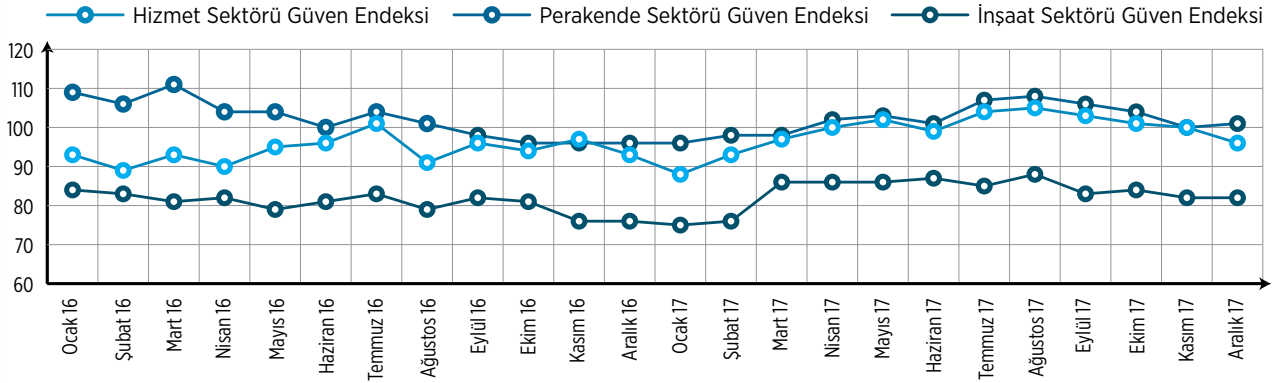
Dış ticaret miktar endeksleri (2010=100), Ekim 2017

	İHRACAT			İTHALAT		
	ENDEKS		DEĞİŞİM (%)	ENDEKS		DEĞİŞİM (%)
	2016 Ekim	2017 Ekim	2017 Ekim/ 2016 Ekim	2016 Ekim	2017 Ekim	2017 Ekim/ 2016 Ekim
BİRİM DEĞER ENDEKSLERİ						
Genel	92,3	95,1	2,9	83,6	90,3	8,0
Gıda, içecek ve tütün	101,8	95,3	-6,4	91,8	88,8	-3,2
Hammaddeler (Yakıt hariç)	95,9	98,5	2,7	79,4	92,6	16,6
Yakıtlar	65,6	75,0	14,2	56,2	69,1	23,0
İmalat (Gıda, içecek ve tütün hariç)	92,0	95,5	3,8	94,4	98,0	3,9
SITC'de başka yerde sınıflandırılmayan mallar	108,8	112,1	3,1	99,2	99,7	0,5
MİKTAR ENDEKSLERİ						
Genel	146,1	154,6	5,8	131,6	152,3	15,7
Gıda, içecek ve tütün	153,7	176,4	14,8	161,5	207,8	28,6
Hammaddeler (Yakıt hariç)	137,2	144,1	5,0	90,2	120,4	33,4
Yakıtlar	130,8	134,6	2,9	129,7	146,1	12,7
İmalat (Gıda, içecek ve tütün hariç)	139,0	152,7	9,8	125,2	148,7	18,8
SITC'de başka yerde sınıflandırılmayan mallar	379,4	163,0	-57,0	411,7	342,9	-16,7

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

SEKTÖREL GÜVEN ENDEKSLERİ TÜRKİYE GENELİ

➤ Aralık 2017

Hizmet sektörü güven endeksi 96,2 oldu

Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Kasım ayında 99,7 iken, Aralık ayında %3,5 oranında azalarak 96,2 değerine düştü. Hizmet sektörü güven endeksindeki bu azalış; son üç aylık dönemde “iş durumunun” iyileştiğini, “hizmetlere olan talebin” arttığını değerlendiren ve gelecek üç aylık dönemde “hizmetlere olan talebin” artacağını bekleyen girişim yöneticisi sayısının azalmasından kaynaklandı. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre; iş durumu, hizmetlere olan talep ve hizmetlere olan talep beklentisi endeksleri sırasıyla %5,2, %4,7 ve %0,8 azaldı.

Perakende ticaret sektörü güven endeksi 100,6 değerine yükseldi

Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi Aralık ayında %0,7 oranında artarak 100,6 değerine yükseldi. Perakende ticaret sektörü güven endeksindeki bu artış; son üç aylık dönemde “iş hacmi-satışların” arttığını ve “mevcut mal stok seviyesinin” mevsim normallerinin altında olduğunu değerlendiren girişim yöneticisi sayısının artmasından kaynaklandı. Gelecek üç aylık dönemde “iş hacmi-satışların” artacağını bekleyen girişim yöneticisi sayısı ise azaldı. Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre; iş hacmi-satışlar ve mevcut mal stok seviyesi endeksleri sırasıyla %1,3 ve %2,1 artarken, iş hacmi-satışlar beklentisi endeksi ise %1,1 azaldı.

İnşaat sektörü güven endeksi 81,6 oldu

Mevsim etkilerinden arındırılmış inşaat sektörü güven endeksi bir önceki ayda 82,4 iken, Aralık ayında %1 oranında azalarak 81,6 değerine düştü. İnşaat sektörü güven endeksindeki bu azalış; “alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyini” mevsim normalinin üzerinde değerlendiren girişim yöneticisi sayısının azalmasından kaynaklandı. Gelecek üç aylık dönemde “toplam çalışan sayısında” artış bekleyen girişim yöneticisi sayısı ise arttı. İnşaat sektöründe bir önceki aya göre; alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi endeksi %3,5 azalırken, toplam çalışan sayısı beklentisi endeksi %0,8 arttı.

Mevsim Etkilerinden Arındırılmış Sektörel Güven Endeksleri, Alt Kalemleri ve Değişim Oranları, Aralık 2017

	ENDEKS		BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE DEĞİŞİM (%)	
	2017	2017	2017	2017
	11	12	11	12
Hizmet Sektörü Güven Endeksi	99,7	96,2	-1,4	-3,5
İş durumu (son 3 aylık dönemde)	96,8	91,8	-1,8	-5,2
Hizmetlere olan talep (son 3 aylık dönemde)	95,2	90,7	-2,5	-4,7
Hizmetlere olan talep beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	107,0	106,1	0,0	-0,8
Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksi	99,9	100,6	-3,9	0,7
İş hacmi-satışlar (son 3 aylık dönemde)	92,5	93,6	-10,0	1,3
Mevcut mal stok seviyesi (*)	99,6	101,6	-2,4	2,1
İş hacmi-satışlar beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	107,7	106,6	0,5	-1,1
İnşaat Sektörü Güven Endeksi	82,4	81,6	-2,1	-1,0
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	68,7	66,3	-0,5	-3,5
Toplam çalışan sayısı beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	96,1	96,9	-3,2	0,8

(*) Mevcut mal stok seviyesi yayılma endeksinin artışı stok azalışını, azalışı ise stok artışını göstermektedir.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

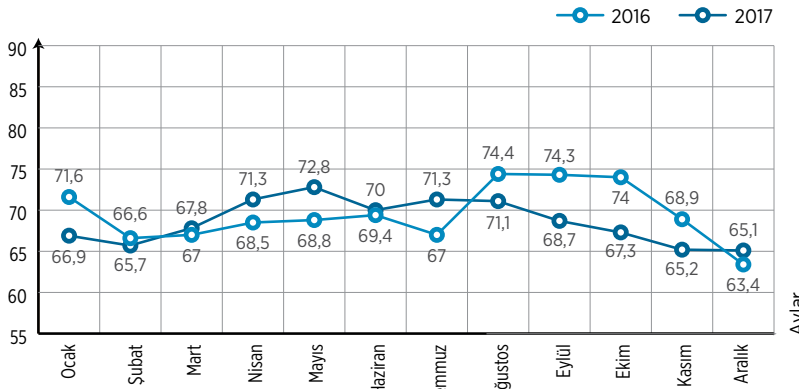
TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

TÜRKİYE GENELİ

➔ Aralık 2017

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası iş birliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Aralık ayında bir önceki aya göre %0,1 oranında azaldı; Kasım ayında 65,2 olan endeks Aralık ayında 65,1 oldu.

Tüketici güven endeksi 65,1 oldu

Hanenin maddi durum beklentisi 84,8 oldu

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi bir önceki aya göre %0,3 oranında artarak Aralık ayında 84,8 oldu. Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durumunun daha kötü olacağını bekleyenlerin azalmasından kaynaklandı.

Genel ekonomik durum beklentisi endeksi 87,5 oldu

Genel ekonomik durum beklentisi endeksi Kasım ayında 87,1 iken, Aralık ayında %0,5 oranında artarak 87,5 değerine yükseldi. Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha kötü olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin bir önceki aya göre azalmasından kaynaklandı.

İşsiz sayısı beklentisi endeksi 70,6 oldu

İşsiz sayısı beklentisi endeksi Kasım ayında 70,9 iken, Aralık ayında %0,5 oranında azalarak 70,6 oldu. Bu azalış, gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısında düşüş bekleyenlerin azalmasından kaynaklandı.

Tasarruf etme ihtimali endeksi 17,5 oldu

Tasarruf etme ihtimali endeksi %2,9 oranında azaldı. Kasım ayında 18 olan endeks, Aralık ayında 17,5 değerine düştü. Bu düşüş, gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme ihtimali olduğunu düşünen tüketicilerin bir önceki aya göre azalmasından kaynaklandı.

Tüketici Güven Endeksi, Alt Kalemleri ve Değişim Oranları, Aralık 2017

	ENDEKS		BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE DEĞİŞİM ORANI (%)	
	2017	2017	2016	2016
	11	12	11	12
Tüketici Güven Endeksi (*)	65,2	65,1	-3,2	-0,1
Hanenin maddi durum beklentisi	84,6	84,8	-2,8	0,3
Genel ekonomik durum beklentisi	87,1	87,5	-3,7	0,5
İşsiz sayısı beklentisi (**)	70,9	70,6	0,1	-0,5
Tasarruf etme ihtimali	18,0	17,5	-14,4	-2,9

(*) Sorgulamalar gelecek 12 aylık dönem için yapılmıştır.

(**) İşsiz sayısı beklentisi endeksinin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı göstermektedir.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

TÜRKİYE GENELİ

Sanayi üretimi bir önceki aya göre %0,7 arttı

Ekim 2017

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yılı) incelendiğinde, 2017 yılı Ekim ayında madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %2,2 azalırken imalat sanayi sektörü endeksi %1,3 arttı. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise %1,9 azaldı.

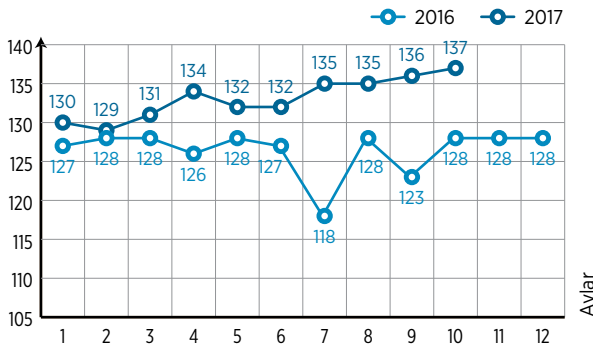
Takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yılı) incelendiğinde; 2017 yılı Ekim ayında madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %0,5, imalat sanayi sektörü endeksi %7,7 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %7,3 arttı.

Sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %7,3 arttı

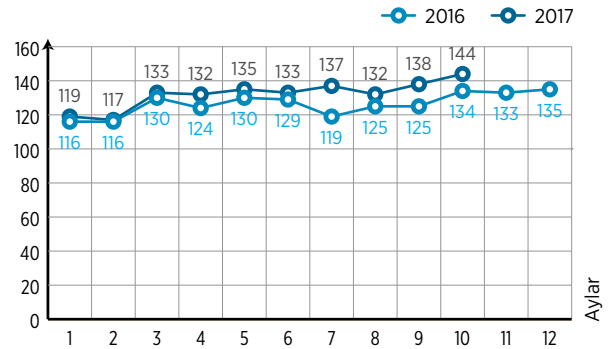
Sanayi Üretim Endeksi ve Değişim Oranları (2010=100), Ekim 2017

Sektör	ARINDIRILMAMIŞ			MEVSİM VE TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ	
	Endeks	Endeks	Yıllık Değişim (%)	Endeks	Aylık Değişim (%)
Toplam Sanayi	146,3	144,0	7,3	136,9	0,7
Madencilik ve Taşocakçılığı	118,8	117,5	0,5	108,6	-2,2
İmalat Sanayi	150,1	147,5	7,7	138,2	1,3
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	135,0	133,9	7,3	141,7	-1,9

Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (2010=100), Ekim 2017

Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (2010=100), Ekim 2017

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ VE ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ TÜRKİYE GENELİ

En yüksek artış diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşti

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2017 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre en yüksek artış %21,2 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşti. Bu artışı %15,1 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı, %11,1 ile tütün ürünlerinin imalatı ve %9,9 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı takip etti.

Ana Sanayi Gruplarına Göre Endeks ve Değişim Oranları (2010=100), Ekim 2017

Sektör	ARINDIRILMAMIŞ	TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ		MEVSİM VE TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ	
	Endeks	Endeks	Yıllık Değişim (%)	Endeks	Aylık Değişim (%)
Toplam Sanayi	146,3	144,0	7,3	136,9	0,7
Ara malı imalatı	139,1	136,3	6,4	129,6	1,2
Dayanıklı Tüketim Malı İmalatı	133,9	131,6	3,1	124,7	-18,5
Dayanısız Tüketim Malı İmalatı	150,3	146,6	5,3	131,8	0,9
Enerji	129,1	128,0	6,1	131,5	-2,7
Sermaye Malı İmalatı	178,1	177,9	13,5	170,1	8,2

En fazla azalış mobilya imalatında gerçekleşti

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2017 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre en fazla azalış %30,4 ile mobilya imalatında gerçekleşti. Bu azalış %9,2 ile metal cevheri madenciliği, %5,4 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı takip etti.

Ana sanayi gruplarında en fazla azalış dayanıklı tüketim malında gerçekleşti

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sanayi grupları (MIGs) incelendiğinde, 2017 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre en fazla azalış %18,5 ile dayanıklı tüketim malı imalatında gerçekleşti.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

➤ KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

NUTS 3 KODU	İL ADI	2017 KASIM (BİR AYLIK)									2016 KASIM (BİR AYLIK)								
		KURULAN			TASFİYE			KAPANAN			KURULAN			TASFİYE			KAPANAN		
		Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Kooperatif	Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Kooperatif	Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.		
TR411	BURSA	300	5	45	27	3	31	1	31	190	4	61	16	1	27	4	66		
TR412	ESKİŞEHİR	42	2	62	2	0	8	0	22	39	1	89	2	0	8	2	72		
TR413	BİLEÇİK	8	0	7	0	0	0	0	4	9	0	6	0	0	1	0	7		
TOPLAM		350	7	114	29	3	39	1	57	238	5	156	18	1	36	6	145		

Kaynak: TOBB Kurulan/Kapanan Şirket İstatistikleri, 2017

BİLİYOR MUYDUNUZ

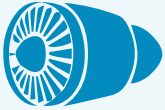
- Dünya'nın ilk belediye standartları ve tüketiciyi koruma kanununun, 1502 yılında II. Beyazıt tarafından Bursa'da yürürlüğe konulduğunu

- Döner kebabın ilk kez Bursa'da 1867 yılında İskender Efendi tarafından yapıldığını

- Milli Mücadele'de TBMM'ye ilk telgrafın çekildiği yerin Bilecik ili olduğunu

- İlk Açık öğretim fakültesi 1982 yılında Eskişehir'de kurulduğunu

- Ülkemizde ilk jet motoru yenilemesinin Eskişehir'de yapıldığını

➤ Bazı Tanımlar

Dış ticaret haddi: İhracat birim değer endeksinin İthalat birim değer endeksinin bölünmesi ile bulunur

İhracat birim değer endeksi: İhracatın birim değerlerinde meydana gelen değişimdir

İstihdam oranı: Çalışan insan sayısının, çalışabilir yaştaki insan sayısına bölünmesiyle bulunan orandır

İşgücüne katılma oranı: İşgücünün ku-

rumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır

İşsizlik oranı: İş bulamayan nüfusun toplam işgücüne oranıdır

İşveren girişim: Herhangi bir referans yılda en az bir ücretli çalışanı ile aktif olan girişimleri ifade eder

İthalat birim değer endeksi: İthalatın birim değerlerinde meydana gelen değişimdir

TÜFE: Halkın en fazla kullanmış olduğu mal ve hizmetlerin ortalama fiyat artışıdır

Tüketici güven endeksi: Tüketicilerin ekonomideki beklentilerini belirleyen bir ölçüttür

Sanayi üretim endeksi: Sanayi üretiminde meydana gelen artış ya da azalışı ifade eder

ÜFE: Genel olarak üreticilerin girdilerindeki ortalama fiyat artışıdır

www.bebka.org.tr

www.bebka.org.tr

Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttım İş Merkezi Buttım
Plaza Kat 6 16250 Osmangazi/Bursa TÜRKİYE

Telefon 0224 211 13 27 • Faks 0224 211 13 29